

Cztery niedziele oczekiwania

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- ukazanie sensu Adwentu jako przygotowania do Bożego Narodzenia i radosnego oczekiwania na powtórne przyjście Pana;
- przypomnienie wiadomości o zwyczajach adwentowych i przybliżenie ich sensu teologicznego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- wyjaśnia pochodzenie słowa *Adwent* i określa jego znaczenie w roku liturgicznym;
- potrafi wyjaśnić trojaki sens Adwentu jako oczekiwania Izraelitów na Mesjasza; przygotowanie do Bożego Narodzenia oraz oczekiwanie na powtórne przyjście Jezusa;
- wymienia zwyczaje adwentowe i podaje ich znaczenie i symbolikę;
- rozumie potrzebę uczestniczenia w roratach i rekolekcjach adwentowych oraz podejmowania postanowień i pomocy ubogim.

Pojęcia, postaci:

Adwent, rekolekcje parafialne, roraty, pieśń *Niebiosa rosę spuśćcie nam z góry*.

Wartości:

Bóg chce człowieka zbawić, cierpliwość w czekaniu na przyjście Pana.

1

proponycja realizacji

1. Odtworzenie pieśni *Niebiosa rosę spuśćcie nam z góry*.
2. Dyskusja na temat usłyszanego tekstu: Jakie ma przesłanie? Do czego nawołuje?. Wprowadzenie w tematykę Adwentu.
3. Jeden z uczniów czyta przygotowany tekst, pozostali uważnie słuchają i podają hasła występujące w tekście. Inna osoba zapisuje je na tablicy, np.: *Adwent, oczekiwanie na przyjście Pana, roraty, wieniec adwentowy, itp.*

TEKST DO ODCZYTANIA PRZEZ UCZNIĄ:

Adwent słowo to pochodzi etymologicznie od łacińskiego słowa *adventus*, czyli nadejście i określano w ten sposób w starożytności każdorazowe wejście cesarza do Rzymu i do świątyni. Dla chrześcijan okres ten stał się czasem oczekiwania na nadejście Syna Bożego, Zbawcy rodzaju ludzkiego.

Pierwsze przyjście Jezusa Chrystusa miało miejsce 2 tys. lat temu i wtedy oczekiwał na Niego naród izraelski. Zapowiadali Jego przyjście prorocy, zwłaszcza bezpośrednio Jan Chrzciciel, który nawoływał lud do nawrócenia, gdyż nadejście Mesjasza było bliskie. Drugie przyjście Jezusa Chrystusa nastąpi na końcu świata, gdy nadejdzie ze swoją chwałą. Nie znamy czasu ponownego przyjścia Chrystusa, dlatego powinniśmy czuwać i być gotowi na przyjście Pana. Ten czas oczekiwania i przygotowywania się na przyjście Chrystusa nabiera szczególnej mocy i szczególnego wyrazu w czasie Adwentu.

Jest to pierwszy okres w roku liturgicznym, rozpoczyna on każdy rok i poprzedza zarazem święta Narodzenia Pańskiego. Obejmuje on przynajmniej cztery niedziele, które poprzedzają Święta. W okresie tym wspominamy wydarzenia związane z pierwszym przyjściem Chrystusa 2 tys. lat temu w Betlejem (np.: zwiastowanie Maryi, narodzenie Jana Chrzciciela i jego działalność na pustyni) oraz przygotowujemy się na ponowne przyjście w dniu ostatecznym. Kościół nawołuje nas do nawrócenia, czujności, wzmożonej troski o swoje zbawienie, czyli o swoje osobiste spotkanie z nadchodzącym Panem.

Do szczególnych zwyczajów adwentowych należą: wieniec adwentowy, roraty i świece „Caritas”. Wieniec adwentowy składa się zwykle z czterech świec, osadzonych na zielonym okrągłym wieńcu. Każda ze świec odpowiada jednej z niedziel adwentu i zapalana symbolizuje światło Chrystusa, który im bliżej Jego narodzenia, tym mocniej rozprasza ciemności grzechu. Zielony kolor jest kolorem nadziei, zaś okrąg symbolizuje życie i Boga.

Roraty to Msza Święta o Najświętszej Dziewicy odprawiana w godzinach porannych w czasie Adwentu. Rozpoczyna się ona zwykle w ciemnościach, jedynie przy świetle lampionów, a światło w kościele zapala się na śpiew *Chwała na wysokości Bogu*. Oznacza ten symbol ciemności grzechu, które Chrystus rozświetlił swym przyjściem. W czasie rorat pali się również specjalna świeca zwana świecą roratnią, która symbolizuje Maryję, poprzedzającą w ciemnościach Chrystusa i zarazem przynoszącą nam Go przez narodzenie w Betlejem.

Nazwa *roraty* pochodzi od pierwszych słów łacińskiej pieśni, która była zawsze śpiewana na początku rorat – *Rorate coeli de super et nubes pluant lustum (Niebioso, spuśćcie rosę i sprawiedliwego wylejcie chmury)*.

4. Nauczyciel przybliży polski zwyczaj pomocy ubogim przez sprzedaż specjalnych świec. Obecnie również rozprowadzane są świece „Caritas”, zaś dochód z nich przeznaczony jest na pomoc najbardziej potrzebującym. Kupno takiej świecy stanowi wyraz troski o ubogich.
5. Podsumowanie i utrwalenie – zmodyfikowana *gra w okręty*: na początku zaprezentować należy zasady gry. Następnie poprosić, aby wszyscy dobrali się w pary i rozdać im szablony z załącznika, pamiętając, by każda osoba z ławki otrzymała zestaw różnych kart (A i B). Po zakończeniu gry można sporządzić listę zwycięzców.
6. Nauczyciel podsumowuje grę. W kilku zdaniach zachęca do uczestnictwa w roratach, do przygotowania się do świąt Bożego Narodzenia przez uczestnictwo w rekolekcjach i sakrament pojednania oraz na przyjęcie Pana poprzez osobiste nawrócenie.

Modlitwa: ponowne odsłuchanie pieśni lub czytanie jej z podręcznika (jeśli uczniowie potrafią – można zaśpiewać).

praca domowa

Uczniowie sporządzają notatkę z lekcji na temat znaczenia Adwentu i zwyczajów adwentowych (mogą skorzystać z różnych dostępnych źródeł).

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – Adwent w literaturze;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – tradycje Adwentu w życiu rodzinnym;
- ✓ plastyka – Adwent w malarstwie, adwentowy wystrój kościoła;
- ✓ muzyka – pieśni adwentowe.

Załącznik:

Gra w okręty – Grupa A

Gra polega na odnalezieniu jak największej ilości okrętów przeciwnika. Wśród nich są:

- 2 – trzymasztowce,
- 3 – dwumasztowce,
- 4 – jednomasztowce.

Niektóre jednak okręty mogą się bronić, a polega to na ukrytym tam pytaniu, na które atakujący musi odpowiedzieć. Gdy udzieli niewłaściwej odpowiedzi, wtedy nie zalicza sobie zdobytego masztu. Wygrywa ta osoba, która zdobędzie największą ilość masztów.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1		10	2							
2						9			7	
3										
4									1	
5		6			3					
6										
7										
8			5						8	
9						4				
10										

1. Od jakiego słowa łacińskiego pochodzi nazwa *adwent*? (*adventus*).
2. Z czego składa się wieniec adwentowy? (cztery świece, zielony okrąg).
3. Kiedy nastąpiło pierwsze przyjście Jezusa Chrystusa? (2 tys. lat temu).
4. Jaki jest kolor szat w okresie Adwentu? (fioletowy).
5. Jaki prorok zapowiadał bezpośrednio nadejście Jezusa Chrystusa? (Jan Chrzciciel).
6. Jak nazywa się okres szczególnego oczekiwania powtórnego przyjścia Chrystusa? (Adwent).
7. W jakiej porze dnia odprawia się roraty? (rano).
8. Jak nazywa się pierwszy okres roku liturgicznego? (Adwent).
9. Skąd pochodzi nazwa roraty? (od łacińskiej pieśni *Rorate coeli de super*).
10. Ile niedziel obejmuje adwent? (cztery).

Gra w okręty – Grupa B

Gra polega na odnalezieniu jak największej ilości okrętów przeciwnika. Wśród nich są:

- 2 – trzymasztowce,
- 3 – dwumasztowce,
- 4 – jednomasztowce.

Niektóre jednak okręty mogą się bronić, a polega to na ukrytym tam pytaniu, na które atakujący musi odpowiedzieć. Gdy udzieli niewłaściwej odpowiedzi, wtedy nie zalicza sobie zdobytego masztu. Wygrywa ta osoba, która zdobędzie największą ilość masztów.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1										
2							11		19	
3										
4			12	20						
5										
6					15				14	
7		13								
8										
9		18								
10					16				17	

1. Do czego nawołuje Kościół w czasie Adwentu? (nawrócenia i czujności).
2. Co oznaczało słowo *adventus* w starożytności? (wejście cesarza do Rzymu lub do świątyni).

3. Co symbolizują świece w wieńcu adwentowym? (światło Chrystusa, które rozprasza ciemności grzechu).
4. Co to są roraty? (Msza Święta o Maryi w czasie Adwentu).
5. Co symbolizuje zielony kolor w wieńcu adwentowym? (nadzieję).
6. Kiedy nastąpi drugie przyjście Chrystusa na ziemię? (w czasach ostatecznych, na końcu świata).
7. Co symbolizuje okrąg w wieńcu adwentowym? (życie, Boga).
8. Co oznaczają ciemności w czasie rorat? (ciemności grzechu, które panowały przed przyjściem Chrystusa).
9. Co oznacza świeca roratnia? (Maryję, która poprzedzała Chrystusa i rozświetlała ciemności grzechu).
10. Jaki czas roku liturgicznego poprzedza Boże Narodzenie? (Adwent).